

Sygn. akt V U 808/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiallo

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 lipca 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 808/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 lipca 2016r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. Z. prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawca do wniosku z 27 czerwca 2016r. nie dołączył dokumentów, które miałyby wpływ na zmianę stanowiska ZUS zawartego w decyzji z 4 marca 2016r., w której odmówiono wnioskodawcy prawa do ww. świadczenia.

W odwołaniu od ww. decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Podał, że pracował w szczególnych warunkach przez wymagany ustawą okres w firmach: (...) Sp. z o.o. oraz we (...) Przedsiębiorstwie (...). Twierdził, że prace, które wykonywał w ramach zatrudnienia:

-w latach 1973-1985 były pracami w szczególnych warunkach określonymi w wykazie A, w dziale XIV pod poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym),

-w latach 1985-1994 były pracami w szczególnych warunkach określonymi w wykazie A, w dziale V pod poz. 5 (prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości),

-w latach 1994-1999 były pracami w szczególnych warunkach określonymi w wykazie A,

w dziale VIII pod poz. 20 (montaż, konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych - tj. układanie światłowodów).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. Z., urodził się (...) Był członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił 25 lat, 5 miesięcy i 16 dni ogólnego stażu pracy.

W dniu 12 lutego 2016r. W. Z. złożył wniosek o przyznanie emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W wyniku rozpoznania tego wniosku ZUS Oddział w L. 4 marca 2016 r. wydał decyzję odmawiającą wnioskodawcy prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, wobec wymaganych 15 lat takiej pracy

W dniu 27 czerwca 2016r. wnioskodawca złożył kolejny wniosek o wcześniejszą emeryturę, nie przedkładając do tego wniosku żadnych dokumentów.

Decyzją z 4 lipca 2016r. organ rentowy po raz drugi odmówił W. Z. prawa do emerytury, podtrzymując stanowisko wyrażone w decyzji z 4 marca 2016r.

bezsporne, a nadto akta emerytalne wnioskodawcy

W. Z. w dniu 16 lipca 1973r. podjął zatrudnienie w (...) Zakłady (...) w ramach wstępnego stażu pracy. Z dniem 6 lutego 1974r. powierzono mu stanowisko montera instalacji centralnego ogrzewania, a z dniem 1 lipca 1974r. stanowisko montera instalatora rurociągów. Jako monter wykonywał prace związane z montażem instalacji wodnej przemysłowej. Ręcznie skręcał rury lub montował szybkozłączkami.

W dniu 1 września 1975r., po odbyciu kursu podstawowego spawania gazowego w okresie od 10 lutego do 16 maja 1975r. i zdaniu egzaminu w dniu 19 lipca 1975r., wnioskodawcy powierzono stanowisko spawacza gazowego i na tym stanowisku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował do końca okresu zatrudnienia w (...), tj. do 31 maja 1984r., z przerwą na zasadniczą służbę wojskową, którą odbył od 26 stycznia 1976r. do 20 grudnia 1977r. Do pracy w (...) wrócił 9 stycznia 1978r. Łączny okres pracy wnioskodawcy w ww. zakładzie w charakterze spawacza gazowego, z uwzględnieniem służby wojskowej wyniósł 8 lat, 8 miesięcy i 13 dni.

Następnie 1 czerwca 1984r. W. Z. podjął zatrudnienie we (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku spawacza - montera wodno-kanalizacyjnego. Z dniem 1 kwietnia 1985r. wnioskodawcy powierzono obowiązki cieśli.

W okresie od 8 maja 1985r. do 5 października 1986r. ubezpieczony pracował na budowie eksportowej w charakterze cieśli. Po powrocie do kraju, 6 października 1986r. powierzono mu obowiązki cieśli - montera wodno-kanalizacyjnego, od 16 lipca 1988 r. - tylko obowiązki cieśli.

W okresie od 14 lutego 1989r. do 31 października 1991r. ubezpieczony po raz kolejny wyjechał do pracy na budowę eksportową, gdzie świadczył pracę w charakterze cieśli.

Po rozwiązaniu umowy o pracę z (...) Przedsiębiorstwem (...) w związku z likwidacją tego przedsiębiorstwa, wnioskodawca 1 listopada 1991r. podjął zatrudnienie w spółce (...) Sp. z o.o. na stanowisku cieśli.

W okresie od 1 listopada 1991r. do 7 marca 1993r. pracował jako cieśla na budowie eksportowej, a w okresie od 8 marca 1993r. do 31 lipca 1994r. - w charakterze cieśli w kraju. Zatrudnienie wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. ustało 31 lipca 1994r.

Pracując we (...) Przedsiębiorstwie (...), a następnie w (...) Sp.

z o.o. w kraju (na czterech budowach: w R., w Z., w K. i w L.) oraz za granicą (na budowach eksportowych w (...)), wnioskodawca, pracując

w brygadzie 7 - 9-osobowej jako cieśla wykonywał szalunki drewniane przy budowie oczyszczalni. W szalunki wylewano beton po wcześniejszym zbrojeniu. Brygada wnioskodawcy wykonywała wszystkie prace ciesielskie w drewnie, tzn. robiła szalunki drewniane pod zalanie zbrojenia betonem, a oprócz tego prace spawalnicze - gdy była potrzeba spawania zbrojenia przed zalaniem. Spawanie odbywało się w ramach brygady, przez różne osoby, również przez wnioskodawcę. Szalunki układano w ziemi - na głębokości do 4 - 5 metrów w grunt oraz na wysokości do 12 metrów w górę (przy pracach dla Huty (...) w (...)). Prace przy szalunkach na wysokości polegały na przygotowaniu drewna na ziemi i wciągnięciu go na górę, gdzie obudowywano nim zbrojenie. Zbrojenie układali zbrojarze - osobna brygada, lub zbrojarz, który był w brygadzie wnioskodawcy (w czasie prac eksportowych).

W dniu 1 sierpnia 1994r. wnioskodawca podjął zatrudnienie we (...) S.A., gdzie w okresie od 1 sierpnia 1994r. do 31 grudnia 1998r. pracował w charakterze pomocnika montera budowy kanałów telekomunikacyjnych (łącznie przez okres 4 lat i 5 miesięcy). W czasie tego zatrudnienia pracował w brygadzie liczącej do 15 osób, która zajmowała się: kopaniem rowów, układaniem kabli światłowodowych, budową studni telekomunikacyjnych. Pracownicy, w tym wnioskodawca, wykonywali linię kablową od robót ziemnych po układanie kabli. Robili wykopy do głębokości ok. 1,20 metra pod słupy telekomunikacyjne, a pod studzienki do 3 metrów, montowali słupy i wieszali kable.

dowód: - akta emerytalne wnioskodawcy,

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) S.A. O/ZG L.,

- akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.

- zeznania świadka H. C. k. 85v, e-protokół z 17.11.2016 r. 00:04:06 i nast.

- zeznania świadka Z. J. k. 86, e-protokół z 17.11.2016 r. 00:22:00 i nast.

- zeznania świadka M. M. k. 86-86v, e-protokół z 17.11.2016r. 00:32:45 i nast.

- zeznania świadka J. S. k. 86v, e-protokół z 17.11.2016 r. 00:43:13 i nast.

- przesłuchanie wnioskodawcy k. 86v-87, e-protokół z 17.11.2016 r. 00:51:13 i nast.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Obowiązująca od 1 stycznia 1999 r. ustawa o emeryturach i rentach z FUS przewiduje różne podstawy nabycia prawa do emerytury, uzależniając je od daty urodzenia ubezpieczonego. Osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r. - jak wnioskodawca - nabywają prawo do emerytury powszechnej w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego, który został określony w art. 24 tej ustawy. W przypadku mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953r. wiek ten wynosi co najmniej 67 lat (art. 24 ust. 1b pkt 20).

Ustawa emerytalna dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. przewiduje możliwość nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze na podstawie

art. 184 tej ustawy. Wobec nieosiągnięcia przez wnioskodawcę powszechnego wieku emerytalnego, sporną kwestią pozostawało więc, czy spełnia on warunki do nabycia świadczenia w obniżonym wieku emerytalnym.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa wyżej, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym przepisie, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jak wynika z akt sprawy, wnioskodawca (...) ukończył 60 lat i był członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Posiada też wymagany ogólny okres zatrudnienia co najmniej 25 lat. Sporne w sprawie pozostawało natomiast, czy wnioskodawca ma wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy bowiem nie zaliczył ubezpieczonemu żadnego okresu zatrudnienia do okresu pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca podnosił, iż posiada wymagany staż pracy w szczególnych warunkach, na który składa się zatrudnienie w (...), w (...) Sp. z o.o. oraz we (...) Przedsiębiorstwie (...).

W ocenie Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w szczególności dowody z dokumentów z akt osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w (...) S.A. w połączeniu z jego wyjaśnieniami wykazały, że wnioskodawca w okresie od 1 września 1975r. do 25 stycznia 1976r., a następnie od 9 stycznia 1978r. do 31 maja 1984r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, w dziale XIV pod poz. 12 załącznika do rozporządzenia, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu gazowym. Do okresu tego zaliczyć też należy okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej, tj. okres od 26 stycznia 1976r. do 20 grudnia 1977r., gdyż przed podjęciem tej służby wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, a po jej zakończeniu - powrócił do pracy w tym samym zakładzie i w tym samym charakterze w okresie nieprzekraczającym 30 dni. Wobec powyższego, uznany przez Sąd za okres pracy w szczególnych warunkach pozostaje okres w łącznym wymiarze 8 lat, 8 miesięcy i 13 dni (po wyłączeniu dni wolnych wykorzystanych przez ubezpieczonego po wojsku, w których żadnej pracy nie wykonywał, tj. od 21 grudnia 1977r. do 8 stycznia 1978r.).

Do prac w szczególnych warunkach natomiast nie mógł zostać zaliczony późniejszy okres pracy wnioskodawcy we (...) Przedsiębiorstwie (...) oraz w spółce (...), gdzie od 1 kwietnia 1985r. wnioskodawcy powierzono obowiązki cieśli. W tym charakterze W. Z. pracował na budowach w kraju oraz za granicą - na budowach eksportowych w (...), łącznie

do 31 lipca 1994r. Wnioskodawca podnosił, iż wykonywane przez niego w tym okresie obowiązki cieśli należały do prac w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A, w dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, pod poz. 5 tj. „Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości”. Z powyższym twierdzeniem ubezpieczonego nie sposób się zgodzić. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, w szczególności zeznania pracujących razem

z wnioskodawcą w tym okresie świadków H. C.i Z. J., wykazał w sposób niebudzący wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał co prawda czasami prace na wysokości, ale były to prace ciesielskie w drewnie, a nie przy montażu konstrukcji metalowych. Wskazane zaś w poz. 12 wykazu A działu V prace odnoszą się wprost do montażu konstrukcji metalowych na wysokości, a nie konstrukcji drewnianych. Dodatkowo, opisany przez ww. świadków charakter pracy wnioskodawcy, w tym okoliczność rozpoczynania prac z pozycji ziemi - od układania szalunków w wykopach (do ok. 4 - 5 metrów w głąb ziemi), a następnie sukcesywnego ich układania na wyższych partiach budowli (oczyszczalni czy innego zbiornika), maksymalnie do 12 metrów w górę (na budowach w (...)) powoduje, że ww. prac wnioskodawcy nie można też uznać za prace w szczególnych warunkach, gdyż nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na wysokości. Na wysokości bowiem wnioskodawca pracował tylko wtedy, gdy drewniane szalunki zostały już wykonane w dolnych partiach budowli. Tylko stale wykonywanie prac - i w pełnym wymiarze czasu pracy - w szczególnych warunkach - zgodnie z § 2 rozporządzenia - pozwala na uznanie prac za prace w szczególnych warunkach. Ponadto czynności wnioskodawcy nie można też było zakwalifikować jako prac z poz. 6 działu V, w którym mowa jest wprost o pracach malarskich konstrukcji na wysokości. Innych prac na wysokości - jako prac w szczególnych warunkach, oprócz dwóch wyżej wymienionych, tj. przy montażu konstrukcji metalowych i malarskich konstrukcji, załącznik do rozporządzenia w dziale V „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, nie wymienia.

Mając na uwadze powyższe, w tym okoliczność, że wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. prace w warunkach szczególnych nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej, Sąd nie uznał pracy wnioskodawcy jako cieśli wykonywanej częściowo na wysokości, do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ww. rozporządzenia.

Powyższe sprawia, że nawet zaliczenie wnioskodawcy do prac w szczególnych warunkach (tj. wg poz. 20 działu VIII wykazu A) prac wykonywanych w późniejszym okresie, tj. w charakterze pomocnika monterów budowy kanałów telekomunikacyjnych we (...) S.A., których łączny okres do 31 grudnia 1998r. wynosi 4 lata i 5 miesięcy, nie spowoduje, że wnioskodawca osiągnie wymagany ustawą staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat. Łącznie bowiem okres zatrudnienia wnioskodawcy jako spawacza gazowego w (...), a następnie jako pomocnika monterów w ww. spółce telekomunikacyjnej, da wnioskodawcy jedynie 13 lat, 1 miesiąc i 13 dni wymaganego stażu, a więc okres niewystarczający, by przyznać mu prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W świetle powyższych uwag, Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. W. Z. nie wykazał stażu 15 lat pracy w szczególnych warunkach niezbędnego do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Dlatego też jego odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.